

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje do četristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. še se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 25—26 poleg gledališča v „zvezdi“.

O pravnistvo, na katero naj se blagovoltjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vseslovanstvu

je napil pri zadnji svečanosti Palackega češki vodja dr. Rieger. Pozdravivši slovanske goste, nadaljeval je: „Živo se udeležuje naše današnje slovesnosti cela slovanska rodovina, pred vsemi velika Rusija, ki se je z najodličnejšimi imeni k našemu prazniku oglasila. Rusija nij mogla svojih sočutov do nas zatajiti. Njenemu narodu je vendar namenjeno, prvi zastopnik Slovanstva biti; komur je mnogo danega, od tega se bode enkrat tudi mnogo zahtevalo. Njemu velja moj prvi pozdrav! Tudi Poljska, ki je od pamtiveka po nežnih vezilih jezika in zgodovine z nami vezana bila, in v katerej se ravno zdaj bolj nego kedaj razvijati začenja slovanski čut, oglasila se je k današnjemu dnevu. V Rusiji in na Poljskem so se čuli v zadnjem času glasi, ki svetujejo, naj se ti ločeni bratje zopet mej soboj zblížajo in pobratijo. Zares, nihče take sprave radostneje ne pozdravi, kakor češki narod.

„Še drug slovanski bratovski narod moram tu pozdraviti. Imenujem ga na konci, ali nij zadnji v naši ljubezni. Z živim zanimanjem spremljamo blaga prizadevanja naših bratov na jugu. Jugoslovanski rod največ trpi pod britkimi udarci osode, svojo kri preliva sedaj za domovino in pravo. Mi visoko čislamo one mučenike, ki so za vero trpeli in svoje življenje darovali; mi slavimo moške, ki so za domovino svoje življenje darovali; mi častimo junake, ki radi umirajo za svobodo domovine

svoje: in mi ne bi visoko slavili naših jugoslovanskih bratov, njih, ki zdaj za vse te svete interese vojujejo in junaško mró? Simpatije češkega naroda bodo vedno tam, kjer je zastava svobode, vere in omike, in tisti, ki bi radi ta čutila pri nas in pri družih Slovanih zadušili, ne bodo iz tacega svojega početja niti česti niti dobička imeli.

„Réka se, da je zgodovina učiteljica v življenji. Tudi nam bodi učiteljica. Dejanja naših prednikov naj nam bodo izgled Če pregledam zgodovino vseh Slovanov, moram pač z obžalovanjem označiti, da zgodovina tega največjega naroda sveta nij tako velika, kakor je slovanski narod velik. Invazije barbarov so zaporedom reko slovanske zgodovine zaprečili, in v zapadu so gospodoželjni sosedje naša prizadevanja zatirali, rekši, da nam prinašajo vero in kulturo. V tacih razmerah pač res slovanski narod nij mogel svoje visoke misije tako izpolniti, kakor je njega vredno, ali enkrat jo bode izpolnil.

„Zgodovina češka je tako rekoč le predgovor k zgodovini Slovanstva in če smo mogli tako slaven predgovor pisati, kako veliko in vzvišeno bode stoprav dopolnjeno delo. Gotovo veliko delo bode.

„Če pa hoče slovanski narod k takej veličini vspeti se, ne sme se od svojega lastnega duha odtujiti, a mora z vsestransko omiko ono višino zavzeti, na katerej so prvi narodi sveta. Taka je previdnost božja,

da jeden narod za družim po visoki omiki prvenstvo doseže.

Rieger je h konci navdušeno napil gotovej in velikej bodočnosti vseh Slovanov, in v to verujemo in trdno zaupamo tudi mi Slovenci ter ako bi se nam še tako slabo godilo denes, mi hočemo vztrajati v boji in zmaga bode slovanska.

Avstrija in Jugoslovanstvo.

Odkar traje borba naših jugoslovanskih bratov, ki so se z orožjem vzdignili za svojo narodno in politično svobodo, mi nikdar nismo skrivali svoje cele simpatije za nje. Zarad tega nas je državni pravdnik uže gotovo dvajsetkrat konfisciral. Konfisciral je bil enkrat tudi članek „Nevarnost za Avstrijo?“ in sodnija je navzlic naše pritožbe ono konfiskacijo potrdila. Mej uzroki konfiskacije in sodniške potrditve je bil tudi argument, da nij v koristi naše monarhije, da bi Avstrija kak del Bosne in Hercegovine zasela, ali da bi se poleg Avstrije jugoslovanska država naredila. Kako pa se denes kaže?

Prosimo gg. državnega pravdnika in sodnike ljubljanske dež. sodnije, naj gredo denes v kako kavarno in naj beró tam „Wehr-Zeitung“, organ c. kr. avstrijske vojske, časopis o katerem je sploh razširjeno, da stoji v zvezi s c. kr. vojnim ministerstvom Nj. veličanstva cesarja.

„Wehr Ztg.“ v članku „Unsere auswärtige Politik“ naravnost reče, da je dovolj diplomtiziranja, sedaj je treba pozitivno delati.

Listek.

Ženstvo v slovenski narodni pesni.

(Govoril v ljubljanskej čitalnici drd. Ivan Tavčar)

(Dalje.)

Kdo bi se pri tem ne spominjal prekrasne ideje, katero je v naslednjih verzih poetično izrazil Henrik Heine:

Lu bist wie eine Blume,
So hold und schön und rein,
Ich schau dich an, und Wehmuth
Schleicht mir ins Herz hinein.

Mir ist als ob ich die Hände
Aufs Haupt dir legen sollt.
Betend, dass Gott dich erhalte,
So rein und schön und hold!

Ali to idejo je imel naš narodni lirik, kakor ste videli, uže poprej, mnogo časa poprej.

Sedaj, no čuli smo odgovor na vprašanje, koliko vrednosti je slovensko dekle, vprašamo dalje, kako si naš narodni lirik predstavlja zunanjo podobo slovenskemu dekletu? Tudi tu nij treba dolgo iskati, ker naš pesnik ima barve žive in žareče.

Je bela ko mleko,
Rudeča ko kri,
Z ljubljeno gleda,
Na smeh se drži.

Še celo njeno hojo si je zapomnil:

Črno gleda, drobno grè,
To j' moje veselje.

In še lepši nam je stavi pred oči:

Ima kratke rokalice,
Ima bela roke,
Ima kodraste lasce,
Se spletat ne tē.

Lepše, bi dejal sličneje nij mogoče govoriti o slovenskem dekletu. Ali vendar ne pretira naš narodni pevec in opravičena radost diha iz vseh teh njegovih pesnic, radost nad tisto blaženo stvarico, katero imenujemo slovensko dekle. Kaj čuda, če primeri se narodnemu pesniku, da jo zapiše

Brez belega popirja,
Brez tinte črne

v srce svoje. To je ravno naraven zakon.

Tako stoji sedaj pred nami slovensko dekle, gospoda. In mi poznamo, vrednost te ženske, vidimo je pred očmi v kodrastih laseh, ki se spletat ne tē, malo predrzno in včasih malo zaspano, ker je moralo vstati pred belim dnevom ali vedno veselo, življenja radostno tako,

da nam je milobno pri srci in da bi s Henrikom Heinetom dejali jej roko na glavo:

Mir ist als ob ich die Hände
Aufs Haupt dir legen sollt,
Betend, dass Gott dich erhalte,
So rein und schön und hold!

Ali življenje je neusmiljen gospodar, najžlahneje sadove stresse z veje, in potrga naj krasnejše cvetove. In tako pride tudi slovenskemu dekletu življenja grenko spoznanje v dušo in žalostno poje pesen:

Sijaj, sijaj solnčice,
Na me spod višnje gore!
Men je srce žalostno
Da veselo več ne bo.
S peljinčim nasajeno
S trajičem ograjeno.

In kako pa to pride, da nasadil se je v mlado srce pelin grenak in da ga je ogradilo trnje bodeče, ve se predobro. Tu pa se prične tista mokra poezija, tista solzna poezija o katerej človek govoriti ne sme in si ne želi.

Prej sem uže omenil, da ženstvo v naši narodni liriki stoji na obeh straneh. Na eni je slovensko dekle, zastopnica samskega, prostega stanu, na drugi pa je žena, zastopnica zakonskega stanu. Iz slovenskega dekleta postane slovenska ženica, osoba bogu in ljudem

Avstrija je podpiraje trhlen prestol papežev ustavljala se prizadevanju italijanskega naroda po zjedinenji, zato je izgubila dve provinciji; ona je protivila se jedinstveni želji nemškega naroda, zato jo je Pruska premagala. Avstrija sedaj hoče podpirati omahljivi prestol sultanov, proti volji svojih Slovanov in družih Jugoslovanov, — naj gleda da v jednako škodo ne pride. V tretjič gre rado. Kakor je za Italijani stala nekda francoska, tako stoji za Jugoslovani Rusija. Jugoslovanstvo je krepko in močno postalo, ono hoče zjedinjeno biti in bode. Turčije nij mogoče več rešiti. Zato naj Avstrija popusti dosedanjo politiko, naj stopi na čelo jugoslovanskega osvobojevanja, naj v sporazumljenji z Rusijo osvobodi Bosno in turško Hrvatsko in svojim Jugoslovanom pridruži, naj si simpatije Jugoslovanov pridobi s tem, da jih v narodnem obziru podpira, naj ima vendar enkrat pozitiven program.

To je mnenje in resen svet vojaškega lista, in sicer tacega, ki bogme dosedaj nij bil Slovanom prijazen. Povsodi se velike izpremembe gode in sicer slovanske stvari na bolje.

Jugoslovansko bojišče.

Turkoljubnemu „P. L.“ se iz Bosne poroča, da je položaj tam brez tolažbe (trostlos), slab za Turke. Pri Grahovem so imeli vstasi že osem kanonov. Iz Srbije vedno dohajajo orožene čete, ki palijo in more turška naseljenja. — V uvodnem članku toži omenjeno glasilo Andrassyjevo, da je Turčija kriva, da nij miru. Ali Magjar se upa, da se bode vstaja dala udušiti in se ohrani mir.

Iz Dubrovnika se „P. Corr.“ piše: Zadnjo soboto je turška posadka iz Nikšića udarila iz trdnjave (njej na pomoč so bili vsi civilni oboroženi Turki iz Nikšića) ter je hotela iz Presjake vzeti živež, ki ga je Muktar paša mej zadnjim bojem spravil. Ali ker so vstasi dobro čuli, nij se Turkom posrečilo doseči svojega cilja. Bili so zapodeni.

Skozi Bulgarijo gre vsak dan nekaj vojakov na srbsko mejo.

Novi begunci iz Bosne. Iz doljnega Lapca

piše se 19. t. m. „Obzoru“: Včeraj došlo je sem do 70 oseb, denes pak do 700 starih, mladih, nekajih, bosih, golih in gladnih ljudi. Pripovedujejo, da dohajajo od Krupe, starega Majdana in Friedora. Turki poropali so jim blago, kder kod so kacega kristijana videli, so ga posekali. Poropano blago Turki prodajejo, voli vredni sicer po 50 gl. za 5 gl., krave vredne 30 gl. za 2 gl., konja vrednega 30 gl. za 50 kr., ovce in koze po 33 kr., jagujeta po 10 kr. Ove žalosti nikdo opisati niti verovati ne more. Tu so vse Andrassyjeve reforme. Pred 3 dnevi so Turki mirno k svojej hiši idočega Jovana Garača srečali, potegnili so takoj handžare ter ga na najgrši način razsekali. Najprej odsekali so mu obedve roki in po životu nasekali so mu polno ran, in nazadnje odsekali mu glavo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 28. aprila.

O baronu **Rodiču** čuje magjarski „K. N.“, da je vsled znanih napadov in morda kakovega očitania od strani Andrassyja pri cesarju dal svojo ostavko, ali cesar mu jako prijazno ukazal naj ostane na svojem mestu v Dalmaciji kjer je. Če pride vojna akcija bode Rodič še veliko ulogo igral in on je vsaj Slovan.

Gališki deželni zbor je 26. t. m. tudi končal svoje seje. Poljaki so nasvetovali o zahtevanju Rusinov po enakopravnosti v šolah — dnevi red češ, da enakopravnost je že tu. Poljaki so izjema mej Slovani.

Iz **Pešte** se javlja: „Pest. Corresp.“ poroča iz Dunaja, da je bil 27. aprila skupen zbor ministrov pri Andrassyju. Cesarja nij bilo, pač pa mu bosta oba ministra predsednika poročala kaj se jo doseglo. Dosedaj nij videti daljše popustljivosti na nobeni strani.

Vnanje države.

Nij veselo za Avstrija čitati, kako pišejo **russki** listi proti naši državi, ne veselo namreč za onega, ki bi kot Slovan želel, da bi mogoče bilo, drugače pisati o naši državi. Posebno glasilo carja naslednika „Novoje Vremja“ je nezadovoljno z magjarsko in nemško orijentalno politiko. Naše tiskovne razmere nam branijo kak zanimiv članek posneti.

Nek varšavski **poljski** kanonik je izdal brošuro, v katerej svetuje poljskej duhov

ščini naj pusti revolucionarno rovanje proti ruskej vladi in naj skrbi, da se poljski element z ruskim zmiri. Pač bi bilo želeli dobrega vspeha.

V **Belgiji** je nekoliko ministerske krize. Minister notranjih stvari je dal ostavko (demisijo.)

Španski kortesi so sprejeli tri prve članke nove ustave, katero Alfonzova vlada daje.

V **Aleksandriji** bi bila skoraj revolucija nastala, ker je vlada napovedala, da kupona plačati ne more.

V pruskej zbornici je **Bismark** sam vstal, da opravi vest, ka je Delbrück izstopil iz službe zaradi diferenc z njim in cesarjem, češ, da so delali 25 let složno in so tudi sedaj jedini, le zdravje je uzrok odstopu.

Dopisi.

Iz Črnomlja 26. aprila. [Izv. dop.] Deželni predsednik Widman je prišel 24. t. m. v naše mestice. Po navadi so se mu predstavili različni uradniki itd.

Okrajnega glavarja nij bilo doma; bolehen je namreč in se je šel zdraviti na Krupo. Morda se je prepričal dovolj deželni predsednik o njem i njegovem zdravju — da pojde v pokoj. Narodnjaki bi z njim ne izgubili nič; zaslug ima dovolj posebno gledé volitev v kupčijsko zbornico i preganjanja narodnega učitelja Stanonika. Mož je baje že nesposoben. To se ve, znamo tudi, da pod Widmanom in pod Lasserjem nič boljšega ne pride.

Naša čitalnica je spravila na oder „Tičnik“, gotovo lep napredek v našem mestici. — Gostov je bilo precej iz Metlike i iz okolice.

Drevje kaj lepo cvetè, češplje so že odcvetele. Da bi le mraza ne bilo.

Iz Dunaja 27. aprila [Izv. dopis.] Nagodbene obravnave so se denes zopet pričele. Ogerski ministri, posvetovavši se s svojo stranko v Budim-pešti, prišli so novič z mnogo korajžo sem na Dunaj. Obče se trdi, vsi ogerski časniki imajo črno na belem, da se Tisza, Simony in drugi ne smejo več vrniti kot ministri v Pešto, ako nijso priborili znatnih koncesij za Oggersko. To pak se bode valjda zgodilo. Vsaj uže itak vemo, da je naše ministerstvo uže zagazilo v svojej popustljivosti.

dopadljiva. Kako to pride, počasi malo mej jokom, malo mej petjem, kakor poje narodna pesen:

En čas sem jokala,
En čas pa pela,
Zdaj se pomislila
Da bi ga vzela.

In vzela ga je in pričela pridno gospodiniti, in hišo in vse lepo v redu imeti. Včas pa tudi ne gre vse tako gladko! Predenj da prideta dva, kakor pravijo, skupaj. Zakoni naravni so čudni in bog približa srca dva, o katerih svet meni, da nijsta nikedar ustvarjena jeden družemu; in svet jih raztrga in mej nje se postavi s svojo mrzloto.

Es ist eine alte Geschichte,
Doch bleibt sie ewig neu,
Und wem sie jüngst passiet,
Dem bricht das Herz entzwei.

Ali kako uže pravi Heine? —

In tudi pri nas je tako, in je bilo tako. Kaj poje narodna pesen:

Oču, mater' je objubil,
Da bo novo mašo pel,
Svoji . . . je objubil,
Da jo bo gotovo vzela.

In povedal vam bom tako „eine alte, Geschichte, doch bleibt sie ewig neu.

V narodnej pesni bilo je njemu ime Tolmajnar, njej pa poetična Suzana. In dejal jej je, da naj se napravi v novo oblačilo iz žide, da naj gre v cerkev „franciškanarsko“ in da naj se ondi vsede.

Notri v klop omalano. In dejal jej je še, da pride tudi sam tija v cerkev „franciškanarsko“ in dejal naj pazi, če bo imel v rokah sveto telo, tako bo novo mašo pel; če pa bo prinesel tistikrat v rokah, „lep zeleni rožmarin“, tedaj se zaročil bode z njo.

In Suzana naredila je tako. Zjutraj zgodaj je vstala in opravila se je v novo iz žide oblačilo. Šla je v cerkev in se vsedla v klop omalano. In zvesto je pogledavala, kedaj da pride ženin njeni. In prišel je in z njim je prišlo dvanajst franciškanarjev — a v rokah je nesel „rešnega boga“. Pred oltarjem pa je zapel novo mašo in povzdignil je rešno telo in povzdignil je sveto rešno kri. Tedaj pa je mej zbrano množico skoprnelo trpinčeno srce in uboga Suzana je umrla.

Ljudstvo pa je hrup zagnalo in on pri oltarju je takoj vedel, kar se je zgodilo, in kakor pove narodna pesen ginljivo

— okoli se obrne,
Sveti žegen jej je dal.

In potem, ko je v britkih težavah sveto mašo zbral, in šel k njej in pri njej je umrl in skupaj so jih dejali v grobove „konec kora“.

Ali nij to poezija, in katera roka bi se predrznila kamen pobrati, ter ga vreči na narodnega našega pesnika, da si upa odkriti tako svetišče poezije. Jaz pa pravim, ubogi Tolmajnar, uboga Suzana! In morda je svet brusil svoje hudobne jezike, ali pri bogu dobila sta milost, zakaj.

Iz njenega groba zraste,
Limbar čist in lepo bel,
Iz njegovega groba pa se,
Grm gartrož je začel.

Rasti s'a na kviško jela,
Do vrh cerkve in naprej
Vrhu cerkve se obje a,
Zrasla gori v svetli raj. —

Ali tudi tu je včasih drugače. Svet dene vkup srca dva, katera nijsta bila ustvarjena nikedar jeden družemu. Ali vendar prideta v kup in potem leži življenje s strašno pezo nad njima. Tudi take razmere ne ostanejo skrite našemu narodnemu pesniku, ker on pozna življenje in vidi in ve vse gorje, katero po zemlji mori nas uboge trpine. Ljudje so ga nagovarjali, so mu razkladali bog ve kaj in

To priznavajo listi, ki stojé trdo za hrbtom naših ministrov. Bodo-li naši ministri še dalje naše državi na škodo ogerskim zahtevam, ki so res prenapete, udajali se, to jim bode odsvetovala mrvica državniškega razuma, ako uže niso ob vsega. Da ogerski listi naše ministre opisujejo in razkričujejo kot trdoglave, to nij družega, nego časnikarski maneuver. — Ali bodo še dolgo trajale obravnave o nagodbi, kdo bi to zastavico rešil? Nekateri trdé, da se bode v kratkem vse v miru rešilo, drugi zopet (in teh je mnogo) hoté vedeti, da konec nagodbenih obravnav je še daleč v nedoločnem času. Nekateri listi vedó poročati, da se delegacije ne snidejo 8. maja, kot je bilo skleneno, temveč, da bode prej državni zbor kratko zborovanje imel, ter da se bode o skupnih zadevah stoprav v jeseni obravnavalo. Kakor hitro bode namreč nagodbeni elaborat z ogerskimi ministri dogovorjen, hoče ga vlada takoj državnemu zboru v pretres in posvetovanje dati. A to zna še trajati kakova 2 meseca, kajti detailiran colni tarif še niti v delu nij, in ta bode upotrebil mnogo časa. Državni zbor bi se torej teško pred mesecem julijem mogel sniti. — Tako poročata „W. Tagblatt“ in „P. Lloyd“.

Ščuvanje nemških listov na baron Rodića dalmatinskega namestnika je sedaj ponehalo. Rodić je cesarju svojo ostavko ponudil. A kakor se je predvčeranjem poročalo, cesar Rodićevi ostavki nij privolil, ampak ga z zelo laskajočimi izrazi na težavnem mestu ohranil. To se je zopet turškim listom pokadilo pod nos. A kaj se če? Andrassy-jeva blamaža rodi krasen cvet in obilo sadu si imamo obetati, ako Andrassy v svojej neprevidnosti še jedenkrat z nesrečno svojo roko stegne po gordiškem vozlju orientalnega vprašanja. Nam zna biti prav!

Prusi tudi izdeljujejo kanone po Uhaci-jusovem sistemu! Kako je to prišlo? boste vprašali. V zadnji zimi je več delavcev tukajšnjega arzenala pobegnilo na Prusko, in trdi se, da so bili podkupljeni od nemško-pruske vlade. Kaj bode na to porekla Avstrija?

v resnici nekdaj je odprl srce temu prego-varjenju in kmalu je v zakonu in nazaj mu nij več moč in britko zdihuje:

So me napravili,

So me upijanih!

Da sem jo vzel. —

Kaj bom počel?

In to vprašanje je opravičeno in gotovo mu bo le ta pijanost še marsikatero grenko uro pripravila. Če je pa on zadovoljen in vesel njenih kron, zavoljo katerih samih jo je vzel, je pa zopet ona, ki prezdihuje in prejo-kuje cele noči:

Naj bo vse v božje ime!

Ker sem pa vzela te,

Skoz drobne solzé,

Bom starala sé.

In gotovo je grozno, pri mladih dneh, pri vroči duši videti dneve prihodnje v temo zavite, ter imeti zavest, da bo treba v solzah pričakovati starosti, v solzah groba, jedinega rešitelja.

Tako smo sedaj videli, kako da se pride iz prostega v zakonski stan. In kdo bi tajil, da nijsmo čuli zopet glasov iste tragike, katero sem denes uže tolikokrat omenil? Tragične reči se godijo pri tem, ali to je, hvala bogu, le bolj izjema. Navadno pač nijso tako

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče.) V sredo 3. maja bode predstava na korist gospice Pavline Namretove. Predstavljala se bode znana opereta v 1. dejanji „Čarobne gosli,“ in prvi-krat: Vaudeville- burleska v 1. dejanji. „Dva gospoda pa jeden sluga,“ kojej je naš marljivi pevovodja godbo zložil. Gospica Namretova je jedna boljših učenk iz šole „Dramatičnega društva“, izpelje vsakrat svoje naloge vestno, je tudi pripomogla, da so se igre s petjem in operete dostojno na oder spraviti mogle, torej želimo, da bi se Talijini hram tudi ta večer dobro napolnil na njeno izpod-bujo in korist.

— (Iz ljutomerskega okraja) se „G.“ piše: Meseca maja bomo imeli tukaj volitve v okrajni zastop. Pri teh volitvah bomo Slovenci zopet to, kar je naša dolžnost; volili bomo po našem prepričanju tiste moze, ki ne zatajujejo naše narodnosti, ki ljubijo naš mili slovenski jezik, nijso sovražniki naše vere, skrbijo za to, da se nadloge okraja jed-nako mej okrajem razdelé, da ne uživajo samo jedni polajščice drugi pa, da bi samo bremena nosili, ki so tudi za to, da bi se naša bremena s časom zmanjšala. Mi torej ne bomo poslušali na zvijačne besede kacega obžalovanja vrednega nemškutarčka, naj si bode v kmetski ali gospodski obleki, ampak po svojem prepričanju in po pridobljenih izkušnjah bomo po stari navadi volili moze našega prepričanja in našega mišljenja, in tako zopet znovaj potrdili, da je Ljutomer čvrsto naroden okraj, kjer značajni in pridni Slovenci prebivajo.

— (Na dunajskem vseučilišču) bode naš slavní rojak dr. Fr. Miklošič v po-letnem tečaju sledeče predaval: staroslovensko paleografijo, trikrat v tednu, in razlaganje staroslovenskih tekstov po dve uri v tednu.

— (Iz Dunaja) se nam piše: Več slo-vanskih vseučiliščnikov dunajskih podalo se je pred veliko nočjo na jugoslovansko bojišče, mej njimi i jeden Slovenec L. R.

— (V Dornbergu) bode v nedeljo 30. aprila 1876 vinska razstava in ob jednem

„Slavčev“ koncert v spomin prihoda Nj. Veličanstva v Gorico po sledečem programu: 1. „Kantata“ v spomin prihoda Nj. Veličanstva; 2. Govor o razstavi vin; 3. Mlatiči, zbor; 4. Deklamacija; 5. „Večer na Savi“, zbor Zajčev; 6. „Gluh mora biti“, burka v jednem dejanji; 7. „Bože živi“, zbor Tovačovskijev; 8. „U boj“, zbor Zajčev. Začetek ob 7. uri. Vstopnina 30 novcev, sedež 20 novcev. P. n. gg. udje pevskega društva „Slavec“ in Dornberške čitalnice ne plačajo vstopnine. — Ker bode, kakor se sliši mnogo vina razstavljenega, in da se ne nakupičijo vsa opravila za ta dan, bode komisija začela preiskovati razstavljenе vina uže v soboto dne 29. t. m.

— (Hrošč ali keber.) Iz Velikih Lašč se nam piše: Uže zopet so se prikazali znani veliki škodljivci sadnega drevja kakor tudi hrastja in sploh zelenja, to so majnikovi hrošči. Veliko jih je uže zdaj, od sile preveč jih je, kaj pa bode še za naprej? Precej ko se mrak stori, zdaj nekaj časa, jih je tukaj po naših sadnih vrtilih vse polno, tako da jih ljudje morajo pokončevati, tresejo z drevja ali pa v lonce nabirajo, potem vrelega kropa nalijo, da tako konec store. Kaj bo kadar pride gorki maj? Lepo sadno drevje, kakor tudi mogo-ono hrastje, vse bodo oskubli, mladike končali, in popke lepih jablan in hrusek s pridom bodo požrli. Potem se je bati, da bode sadno drevje letos zopet brez sadu v jeseni. Uničujte torej kmetovalci ta mrčes, kolikor se da.

— (Nezavednega moža) našla je mestna straža včeraj po noči na cesti blizu Janeževe tovarne na št. peterskem predmestji. Ker nij bilo moč spraviti ga k zavesti, prenesli so ga na rotovž, kjer pa je poklicani policijski zdravnik spoznal bolnikovo slabost za popolno pijanost. Rotovška postelj podelila mu je sigurno kmalo zopet zdravje.

Razne vesti.

*(Umetnik na gosli) mladi Franjo Krežma vrnil se je popolno ozdravljen iz Albana v Rim, ter je tam koncertiral v palači nemškega poslanca. Italijanski i nemski časopisi prinašajo ginljive popise, kako je prevzvišeni naš jugoslovanski mecen in škof biskop Stros-majar o času bolezni mladega Krežme ves čas

Kdo bo na to mislil pri tako krotki in pohlevni stvari.

Ali, da govorim dalje o slovenskej ženi, povedati morem, da iz dobre gospodinje po-stane tudi dobra mati. Pa čemu bi to vse vam pravil? Vsaj ima vsak izmed nas svoj dom, in vsakemu stoji pred očmi tista podoba, katera je nam, če tudi sivih las, vendar najbolj poetična osoba na tem svetu, katera ima vselej roke odprte k objemu, nam od življenja utrujenim potnikom in tolažilno besedo našim bolečinam! In kadar jo ponesejo tija na po-kopališče in denejo njeno dobro srce v mrzlo zemljo, spomin njen ne izgine iz naše duše. In prepričan sem, da še tedaj ko sneg obvi-je naše glave in upogne trupla nam starost, da še tedaj, ko bodo otemnjeni spomini vsi in ko bodemo stali na razvalinah svojega življenja in bo nas, oziravše se nazaj na zgubljeno pre-teklost napolnjevala strašna grenkoba, prepri-čan sem, da tudi takrat še ostane nam spomin, morda jedin sladak spomin — na svojo mater!

In da je taci, dobrih mater na Sloven-skem obilo, to je božji blagoslov. In srečna je hiša, katera jo ima.

(Konec prih.)

tužne razmere in v vsakdanjem življenji, kakor sem uže rekel, postane iz slovenskega dekleta malo z jokom, malo z žalostjo — slo-venska žena. In o tej slovenskej ženi bom sedaj le govoril in rečem, da je to prekrasna osoba naše narodne poezije. Stvar nebeškega srca, angel v hiši, katero podpira, kakor pravi na-rozen pregovor, na treh voglih in katera je pred vsem v verni ljubezni udana svojemu, po cerkvi jej zaročenemu možu. Čujmo kako lepo to pove narodna pesen:

Ko b' druž'ga ne imela,

Ko lep'ga moža,

Za mizo b' sedela,

Pa g'edala b' ga.

In s tako mlado gospodinjo pride sreča v najubornejše stanovanje, solnce in radost. Vsaj nij mogoče, da bi bilo drugače, ker naša slo-venska žena ima voljno srce, in potrpežljiva je, na prečudne načine potrpežljiva s svojo osodo. Možu in gospodarju služi, mu streže ter briše pot s trudnega čela. Včasih je celo tako udana, da je udanosti uže preveč. Če pravi:

Vse bom storila,

In bogala te,

Preljubi moj mož,

Da me tepel ne boš.

požrtvovalno pri postelji bedel, ter prve zdravniške rimske za ozdravljenje nadepolnega mladčena na pomoč poklical. Slava mu!

* (Na dunajskem vseučilišču) bilo je zimsko polletje 3809 rednih in izvanrednih slušateljev. Iz tujih dežel jih je bilo iz Prusije 15, Bavarske 4, Saksije 4, Badenske 2, Hesije 3, iz Švice 13, Belgije 2, Nizozemske 1, Italije 28, iz Grške 7, Turčije 10, iz Rusije 22, Srbije 15, iz Rumunije 50, iz Sirmije 5, iz Angleškega 5, iz Amerike 9, iz Azije 3. Bogoslovcev bilo je 163, rednih slušateljev prava 1481, izvanrednih 249, rednih medicincev 829, izvanr. 77, rednih filozofov 803, izvanr. 207.

* (Dunajska hranilnica), katerej je glavni varuh bivši minister in vodja vladne ustavoverne stranke dr. Giskra je na slabe „krahovske“ akcije denar dajala in se pri slovečem „chabrusu“ udeležila, zdaj pa ima velikanke škode in utegne baje celo propasti.

* (Proti judom) so napravili v Lomnici tkalci in drugi delavci demonstracijo, iz katere je nastal velik tepež.

* (Razbojnika.) V okolici Moskve so te dni ujeli neko ženo Tatjana Jefimova po imenu, ki je bila poveljnica velike razbojniške čete, s katero je na strah kmetom okolo ropala in krala. Posebno je znala tuje kmete na cestah izprostiti, da so jo na voz vzeli, pri prvi krčmi je voznika upijanila in ga potem z voza vrgla ter odpeljala se.

Umrli v Ljubljani

od 25. do 26. aprila:

Leopoldi a Slubena, 5 mes., dete krojača, za božjasio. — Ivana Zupančič, 2 l., dete tiskarja, vsled trebušnih škrofeljev. — Marija Keber, 7 ted., dete delavke, vsled potlačanja. — Apolonija Cirar, 56 l., v bolnici, za materičnim rakom. — Jos. Lud. Kramar, mornar, 21 l., za jetiko. — A. Irlat, 28 l., v bolnici, za vročino.

Zobni zdravnik med. in kirurg. dr.

Tanzer

iz Gradca

došel je v Ljubljano in stanuje v hotelu „E-fant“, v 2 nadstropji v sobi št. 34. in 35. ter ordinira v

zobo-zdravilstvu in zobo-tehniki

vsak dan od 8. ure zjutraj do 5. ure po polu dne. Tu ostane samo 14 dni, zaradi tega ujudno prosim, naj nkd ne zamudi.

Njegova privilegirana salisil-kislina, tra'ajoče in najbolj učinkoče **zobne aparate**: 1 flac. antiseptikon-ustno vode 1 gl., velika škatla zobnega praha 1 gl., 1 škatlica paste 80 kr., 1 zavitek paste 30 kr., dobivajo se pri njem in pri gg.: Biršiču, Eduardu Mahru in frizerju Buzinariju v Ljubljani, Marinšku v Loki in potem v lekarni v Kranju in Kamniku. (101—2)

Dunajska borza 28. aprila.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	64	gld	25	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	67		50	
1860. drž. posojilo	107		75	
Akcije državne banke	865			
Kreditne akcije	135		60	
London	120		75	
Napol.	9		64	
C. k. cekini	5		68	
Srebro	104		—	

Hiša,

v jedno nadstropje s 15 sobami in 8 kuhinjami in kleti, s prostornim dvoriščem, vodnjakom in drvarnico, z velikim in dobička nosnim sadnim, zejišnim in cvetličnim vrtom v nekovem predmestju ljubljanskim na jako frekventnej cesti in prav blizu kolodvora južne železnice, za vsako namero ugodna in z dohodkom 1100 gld. najemnine, prodaje se takoj prostovoljno in po prav ugodnimi pogoji. Več o tem se izve v administraciji „Slov. Naroda“. (108—2)

Štev. 85.

Dve učiteljske službe

v krškem šolskem okraji so za podeliti in sicer:

1. pri enorazrednej ljudski šoli v Čatežu — letna plača 500 gold. in stanovanje;
2. pri enorazrednej ljudski šoli v Velikej Dolini — letna plača 500 gold. in stanovanje.

Čas za to službo prositi je do 20. maja 1876.

Prosnje, v katerih se mora tudi dokazati vednost slovenskega jezika, naj se po postavnem poti uložé pri dotičnem krajnem šolskem svetu.

C. k. okrajni šolski svet v Krškem, dne 5. aprila 1876.

(102—3)

Predsednik: Schönwetter.

Samoklistirni aparat

(Clyso-pumpe, Irrigatorje),

Inhalacijne aparate,

klistirne, uretralne in maternične brizgalnice, mlečne pumpe, sesalne steklenice, vezi za počene

po fabriške ceni.

Jedino le pri

(53—7)

Gabriel Piccoli,

lekarnju, na dunajski cesti v Ljubljani.

8 c. kr. av. privilegijem in kralj. pruskim ministerskim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo (žajfa) z zeljšč, za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnago na koži; v zapečatenih izvirnih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard-ovo dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najanesljivejši pripomoček za ohranjenje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje s kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapečatenih in v steklu štempljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jev dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepi in bdi živelj; v izvirnih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Linde-va rastlinska pomada v štanjskih, povisa svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvirnih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljajoči in ohranujoči moči za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Béringuier-jev rastlinski pripomoček za barvanje las, barva prav črno, rujava in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeljščna pomada za oživljenje in zbujenje rasti las; v zapečatenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jevo olje iz zemljišnih korenin za okrepčanje in ohranjenje las in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zeljšč, znan in skušen demač pripomoček za prehlad, hripavost, zabasnost, hripavo grlo itd.; v izvirnih škatlicah po 70 in 35 kr.

Bratov Ledarjevo balsamično milo iz olja zemeljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanju nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr., paket (4 kosovi) 80 kr.

Pravi ti po pripoznani solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih uže priljubljeni pripomočki se dobivajo:

v Ljubljani pri **Fraue Terčeku** in lekarnju **Biršiču** in **A. Krisperju**; v Zagrebu pri lekarnjih; J. J. Cejbe in Zg. Mittbach in Flor. Kralovicu; v Celju pri Kr. Krisperju; v Reki pri drogljeru **Nikolu Pavačiču**; v Gorici pri lekarnju **A. Franzoniju**; v Celovcu pri lekarnjih; Ant. Benitzu, Krainerju in Kellerju; v Kranju pri **Rajmundu Krisperju**; v Mariboru pri **Mariji Zankl**; v Trstu pri lekarnjih; J. Seravallo, K. Zanettiju, P. Prendini, Fr. Vedovattu in Pavlu Rocca; v Bejaku pri **Matevžu Fürstu**; v Varazdinu pri lekarnji; A. Hochsingerju in A. Halterju; v Zadru pri parfumu N. Androviču; v Karlovcu pri N. Slavnicu.

Pred pachtenem in ponarejanjem svarimo ostro

Raymond & Co.,

c. k. priv. last. tovarn hygealističnih cosm. stvarij v Berlinu. (97—2)

27. aprila

Pri Mionu: Bradjavin iz Zagreba. — Schunder iz Kranja. — Aschenbrenner iz Trsta. — Lager iz Terbovlja. — Žnidaržič iz Idrije. — Grebenec iz Vel. Laš. — pl. Pavič iz Karlovca.

Klavirji,

dobri preigrani se razposojujejo ali pa prav po ceni prodajejo, ravno tako je vedno dosta novih po fabriške ceni na prodaj pri

Avgust Rumpel-nu,

izdelavcu klavirov

na dunajski cesti št. 61 v Fröhlhovej hiši.

(106—1)

Svarilo!

Zaradi mnogega ponujanja in siljenja šivalnih strojev Howejevega sistema, udano naznanjamo s tem v korist p. n. občinstva, da mi pošiljamo na Kranjsko

naše prave Howe-jeve šivalne stroje, kakor uže obče znano najboljše za družine in rokodelce,

izključljivo le gospodu **Franju Detter-ju** v Ljubljani. Poleg vsacega pravega stroja pridajemo tudi izvorni certifikat fabrike in podpisane generalne zaloge.

The Howe Mach. Co. Limited

ravnatelj: **H. Schott.**

(112—1)

Marseillski žolč

kot najcenejši, najboljši in najpripravnejši pripomoček

za čiščenje in zboljšanje vina

(velja 3 krajcarje za veder ali 5 krajcarjev za hektoliter) dobiva se vedno z nakazanjem o rabi pri

Pohl & Supan

v Ljubljani, v Grumnik-ovej hiši, na dunajski cesti, v štacuni poslojpa brzojavnega urada. (110—1)

Zahvala in priporočilo.

Kakor dosedaj, bodem tudi letos v nedeljo 30. t. m. odprl

pivarne vrt

v Kozlerjevej „Leopoldsrue“,

ter vedno s svežo pijačo in dobrimi jedili trudil se p. n. goste zadovoljiti.

Ker se za dosedaj mi skazano zaupanje pristrčno zahvaljujem, priporočam se p. n. gostom za prav mnogobrojno obiskovanje. Z odličnim spoštovanjem

(111)

B. Jančigai.